باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته: **ریاضی فیزیک- علوم تجربی**	ساعت شروع: **۱۰ صبح**	مدت امتحان: **۸۰ دقیقه**
نام و نام خانوادگی :	**پایهٔ** دوازدهم **دورهٔ دوم متوسطه**	تاریخ امتحان: **۰۵ /۱۰ /۱۴۰۱**	تعداد صفحه: **۲**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات(پاسخ نامه دارد)	نمره
آ)	**با تدبر در آیات قرآن و حدیث به سؤالات زیر پاسخ دهید.**	
۱	**با توجه به مراتب توحید ، آیهٔ شریفهٔ** « و لله ما فی السّماوات و ما فی الارض ...»**پس از کدام مرتبهٔ توحیدی قرار می‌گیرد؟**	۰/۵
۲	**طبق آیهٔ** « یا ایها الّذین آمنوا لا تتّخذوا عدوّی و عدوّکم اولیاء...»**کدام گزینه بیانگر علت نهی مؤمنان از دوستی با دشمنان خداست؟** ۱) تلقون الیهم بالمودّة ۲) و قد کفروا بما جاءکم من الحق ۳) و من النّاس من یعبد الله علی حرف	۰/۵
۳	**طبق آیهٔ** « و الّذین جاهدوا فینا لنهدینّهم سبلنا و انّ الله لمع المحسنین »**جهاد مؤمنان در راه خدا ، چه نتایجی برای‌شان در پی دارد؟**	۰/۵
۴	**آیهٔ مبارکهٔ**« و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجا لتسکنوا الیها...» **بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟**(نام معیار)	۰/۵
۵	**عمل افراد جامعهٔ اسلامی بر مبنای حدیث نبوی: « برترین جهاد ؛ سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد» جامعه را به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی نزدیک می‌کند؟**	۰/۵
ب)	**درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.**	
۶	**هر چه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خداوند بیشتر شود ، احساس نیاز او به خداوند نیز بیشتر می‌گردد.** ( )	۰/۲۵
۷	**اینکه خداوند پیامبر اکرم (ص) را ولیّ انسان‌ها معرفی نموده ، بدین معناست که ولایتِ خود را به ایشان واگذار کرده است.** ( )	۰/۲۵
۸	**بیتِ « هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ور نیایی من دهم بد را سزا» بیانگر « مسئولیت‌پذیری» و شاهدی بر اختیار آدمی است.** ( )	۰/۲۵
۹	**«آشنایی ما با نشانه‌های الهی و بهره‌گرفتن از طبیعت» از نتایج شناخت ما به سنّت‌های حاکم بر زندگی انسان‌هاست.** ( )	۰/۲۵
۱۰	**یکی از ویژگی‌های فرهنگ علمی دورهٔ اسلامی منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشری خاص بود.** ( )	۰/۲۵
۱۱	**پذیرش عقاید رهبران کلیسا در بارهٔ هر موضوعی به جز موضوعات علمی ، ضروری بود و مخالفت با آن ، کفر تلقی می‌شد.** ( )	۰/۲۵
پ)	**جاهای خالی گزاره‌های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.**	
۱۲	**گر چه ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می‌بریم اما نمی‌توانیم ..... او را دریابیم.**	۰/۲۵
۱۳	**هیچ گروهی از مسلمانان ، غیر از جریانی که امروزه به ..... مشهور شده ، درخواست از رسول خدا (ص)را شرک آلود نمی‌دانند.**	۰/۲۵
۱۴	**دل سپردن به هوای نفس و کسب رضایت قدرتهای مادی ، انسان را دچار شرکِ ..... می‌کند .**	۰/۲۵
۱۵	**«دوری از گناه و تلاش برای انجامِ واجبات» یکی از راه های ..... است .**	۰/۲۵
۱۶	**بنا بر فرمایش امام باقر (ع) « برای توبه کردن ..... کافی است .**	۰/۲۵
۱۷	**قرآن کریم طبق آیهٔ شریفهٔ « قد افلح من زکّاها » رمز سعادت و رستگاری انسان‌ها را ..... دانسته است .**	۰/۲۵
ت)	**کشف ارتباط**	
۱۸	**هر یک از عبارت‌های ستون سمت راست با کدام یک از عبارت‌های ستون سمت چپ ارتباط دارد؟** آ) احسان پیاپیِ خدا و پرده‌پوشی‌های او و مغرورشدن انسان‌ها ب) ثبت فوری اعمال نیک بندگان توسط فرشتگان الهی پ) ایجاد شرایط و اسباب برای آسان‌تر به مقصد رساندن مؤمنان ت) ایجاد شرایط و موقعیت برای بروز صفات درونی افراد توجه : یک مورد اضافی است ۱) سنت امداد خاص ۲)سنت امداد عام الهی ۳) سنت ابتلاء ۴) سنت املاء و استدراج ۵) سنت سبقت رحمت بر غضب الهی	۱
ث)	**به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.**	
۱۹	**چرا رسیدن به معرفت عمیقِ « خدا را با هر چیزی دیدن» هدفی قابل دسترس به ویژه برای نوجوانان و جوانان است؟**	۰/۵
۲۰	**مهم‌ترین عامل در تعیین هدف‌ها و رفتارهای انسان چیست؟**	۰/۵
۲۱	**رسول خدا (ص) در راستای تبیین معیارهای تمدن اسلامی ، چگونه افق نگاه انسان‌ها را از محدودهٔ زندگی دنیایی فراتر برد؟**	۰/۵
۲۲	**چگونه بسیاری از مردم در جوامع غربی دریافتند که نمی‌توان سعادت را تنها در «علم تجربی» جستجو کرد؟**	۰/۵

ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته: **ریاضی فیزیک- علوم تجربی**	ساعت شروع: **۱۰ صبح**	مدت امتحان: **۸۰ دقیقه**
نام و نام خانوادگی :	**پایهٔ** دوازدهم **دورهٔ دوم متوسطه**	تاریخ امتحان: **۰۵ /۱۰ /۱۴۰۱**	تعداد صفحه: **۲**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات(پاسخ نامه دارد)	نمره
ج)	**اصطلاحات زیر را تعریف کنید.**	
۲۳	حکمتِ احکام :	۰/۵
۲۴	اخلاص در کاربرد دینی :	۰/۵
۲۵	پیرایش یا تخلیه :	۰/۵
چ)	**گزینهٔ مناسب را انتخاب کنید.**	
۲۶	کدام گزینه بیانگر آن است که « تکرار توبه » موجب جلب رحمت خداوند می‌شود؟ ۱) من جاء بالحسنة فله عشر امثالها ۲) التّائب من الذّنب کمن لا ذنب له ۳) انّ الله یحبّ التّوابین و یحبّ المتطهّرین	۰/۲۵
۲۷	کدام گزینه در مورد توبهٔ اجتماعی درست است؟ ۱)لازم نیست که انحراف‌های اجتماعی ضرورتا در مراحل ابتدایی خود اصلاح شوند. ۲)کوتاهی در انجامِ «امر به معروف و نهی از منکر» اصلاح جامعه برای تحقق توبهٔ اجتماعی را مشکل می‌سازد. ۳)حساسیت مردم در برابر گناهان اجتماعی ، مانع گسترش این گناهان نمی‌شود.	۰/۲۵
۲۸	کدام گزینه در بارهٔ وضعیت زنان در دورهٔ قبل از اسلام نادرست است؟ ۱)همچون کالا تلقی می‌شدند ۲) از حق مالکیت برخوردار بودند ۳) تولد دختر موجب سرافکندگی خانواده‌اش بود	۰/۲۵
۲۹	کدام گزینه از آثار تمدن جدید در حوزهٔ عدل و قسط نمی‌باشد؟ ۱) تاسیس وزارتخانه‌ای به نام وزارت تنهایی ۲)از صحنه خارج شدن حکومت‌های موروثی ۳) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولت‌ها	۰/۲۵
ح)	**احکام**	
۳۰	احکام فقهی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. (واجب کفایی- مستحب – واجب – حرام –حلال و جایز) آ) ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی ب) استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه‌های فرهنگی مفید پ) خریداری و مصرف کالاهای خارجی که سبب وابستگی کشور شود ت) فراهم کردن زیرساخت‌های لازم برای پایگاه‌های ارتباطی بومی و داخلی توسط دولت	۱
خ)	**به سؤالات زیر پاسخ کامل (تشریحی)دهید.**	
۳۱	در بحث« توحید در ربوبیت» ، هنگامی که کشاورز رابطهٔ خود را با خداوند بررسی می‌کند ، به چه نتایجی می‌رسد؟	۱
۳۲	بیتِ « برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه » بیانگر کدام میوهٔ درخت اخلاص است؟توضیح دهید.	۱
۳۳	مقصود از«جبران حقوق الهی» در بحث توبه را توضیح دهید.	۱
۳۴	چرا از دیدگاه اسلام « ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع » حرام دانسته شد؟	۱
۳۵	چگونه پیامبر گرامی اسلام (ص) توانست یکی از جاهل‌ترین جوامع روزگار خود را مشتاق علم نماید؟	۱
۳۶	اهمیتِ « مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد ، شهادت و صبر» در حوزهٔ عدل و قسط را ، توضیح دهید.	۱
۳۷	چگونه می‌توان هم به قضا و ارادهٔ الهی اعتقاد داشت و هم انسان را موجودی مختار دانست؟ توضیح دهید.	۲
	موفق و مؤید باشید. **جمع نمرات**	**۲۰**

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**	مدّت امتحان: **۸۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۱۰ صبح**
پایهٔ **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان : **۱۴۰۱/۱۰/۰۵**	تعداد صفحه : **۲**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

آ) تدبر در آیات قرآن و حدیث	۲/۵
۱- توحید در خالقیت ۵/. نمره — درس ۲ ص ۱۹	
۲- گزینه ۲ ۵/. نمره — درس ۳ ص ۳۵	
۳ – خدا آنان را به راه‌های خود هدایت می‌کند و آنان را همراهی می‌کند ۵/. نمره — درس ۶ ص ۶۵	
۴- ارتقاء جایگاه خانواده و احیاء منزلت زن و ارزش‌های اصیل او ۵/. نمره — درس ۹ ص ۱۱۲	
۵- برپایی جامعه‌ای عدالت‌محور ۵/. نمره — درس ۹ ص ۱۱۰	
ب) درستی و نادرستی گزاره ها: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱/۵
۶- ص درس ۱ ص ۱۰ — ۷- غ درس ۲ ص ۱۹ — ۸- ص درس ۵ ص ۵۴	
۹- غ درس ۶ ص ۶۷ — ۱۰- ص درس ۹ ص ۱۱۷ — ۱۱- غ درس ۱۰ ص ۱۲۸	
پ) جای خالی: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱/۵
۱۲- ذات (چیستی) درس ۱ ص ۱۲ — ۱۳- جریان تکفیری درس ۲ ص ۲۴ — ۱۴- عملی درس ۳ ص ۳۳	
۱۵- تقویت اخلاص درس ۴ ص ۴۷ — ۱۶- پشیمانی درس ۷ ص ۸۲ — ۱۷- تزکیه نفس درس ۸ ص ۹۴	
ت) کشف ارتباط : (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱
۱۸- آ) ۴ درس ۶ ص ۷۳ — ب) ۵ درس ۶ ص ۷۲	
پ) ۱ درس ۶ ص ۷۱ — ت) ۳ درس ۶ ۶۸	
ث) پاسخ کوتاه: (هر مورد ۰/۵ نمره)	۲
۱۹- زیرا از پاکی و صفای قلب برخوردارند — درس ۱ ص ۱۲	
۲۰- افکار و اعتقادات هر فرد — درس ۳ ص ۳۱	
۲۱- آنها را با زندگی در آخرت آشنا کرد — درس ۹ ص ۱۰۹	
۲۲- با شکست‌های پی‌درپی جوامع غربی در عرصهٔ اخلاق و ظهور بحران‌های اخلاقی در این جوامع — درس ۱۰ ص ۱۳۱	
ج) تعریف اصطلاحات(هر مورد ۰/۵ نمره)	۱/۵
۲۳- هر دستور خداوند ، دلایل خاص خود را دارد که حکمتِ آن حکم و دستور نامیده می‌شود. — درس ۸ ص ۹۶	
۲۴- یعنی شخص عملش را فقط برای رضای خدا و همانگونه که او دستور داده است ، انجام دهد. — درس ۴ ص ۴۴	
۲۵- توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن را شست‌وشو می‌دهد به این عمل ، پیرایش یا تخلیه گویند. — درس ۷ ص ۸۲	
چ) انتخاب گزینهٔ مناسب : (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱
۲۶- ۳ درس ۷ ص ۸۳ — ۲۷- ۲ درس ۷ ص ۸۸ — ۲۸- ۲ درس ۹ ص ۱۱۲ — ۲۹- ۱ درس ۱۰ ص ۱۳۳	
ح) احکام : (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱
۳۰- آ) مستحب درس ۸ ص ۹۷ — ب) حلال و جایز درس ۸ ص ۱۰۲	
پ) حرام درس ۸ ص ۱۰۴ — ت)واجب درس ۸ ص ۱۰۱	

ادامهٔ راهنمای تصحیح در صفحهٔ دوم

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**	مدّت امتحان: **۸۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۱۰ صبح**
پایهٔ **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۴۰۱/۱۰/۰۵**		تعداد صفحه : **۲**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت دی** ماه سال **۱۴۰۱**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

خ) پاسخ تشریحی :	
۳۱- وقتی رابطهٔ خود را با خدا بررسی می کند می بیند که هم خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست ۰/۵ و کشت و زرع او بر اساس استعدادی که خداوند در آن قرار داده رشد کرده و محصول داده است ۰/۲۵ در نتیجه در می یابد که زارع حقیقی و پرورش دهنده اصلی زراعت او خداست و باید شکرگزار او باشد . ۰/۲۵ درس ۲ ص۲۰	۱
۳۲ – نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان ۰/۵ اگر انسان در اخلاص پیش رود به مرحله ای می رسد که دیگر فریب وسوسه‌های شیطان را نمی‌خورد چرا که شیطان خود اقرارکرده است که توانایی فریب دادن مومنان با اخلاص را ندارد . ۰/۵ درس ۴ ص ۴۷ و ۴۸	۱
۳۳ – مهمترین حق خداوند ، حق اطاعت و بندگی اوست ۰/۲۵ توبه کننده باید بکوشد کوتاهی های خود را در پیشگاه خداوند جبران کند . برای مثال : نمازها یا روزه‌های از دست داده را به‌تدریج قضا نماید و عبادت‌های ترک شده را به‌جا آورد . ۰/۷۵ درس ۷ ص ۸۷	۱
۳۴ – رایج شدن این ارتباط بازگشتی به دوران جاهلیت است ۰/۲۵ و بنیان خانواده را متزلزل می کند ۰/۲۵ همان طور که در کشورهایی که این قبیل رابطه ها وجود دارد خانواده استحکام خود را از دست داده ۰/۲۵ و فرزندان تک سرپرست فراوان شده اند . ۰/۲۵ درس ۸ ص ۹۸	۱
۳۵ – نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست ۰/۵ رسول خدا (ص) نه تنها همه را دعوت به علم آموزی کرد بلکه آموختن علم را بر مردم واجب دانست و فرمود : « بر هر مرد و زن مسلمان واجب است » بدین ترتیب یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت ۰/۵ درس ۹ ص ۱۱۴	۱
۳۶ – یکی از رسالت های اصلی انبیاء مبارزه با ظلم و برقراری عدل و گسترش حق و حقیقت بوده است . هرچند که بسیاری از مردم با شنیدن سخن حق دلشان نرم می شود و مجذوب حقیقت و عدالت می شوند ، اما باید هشیار باشیم که همواره گروهی از اهل باطل هستند که نه تنها زیر بار حق نمی‌روند بلکه سد راه حق‌جویی می شوند ۰/۷۵ زیرا گسترش عدالت منافع آنها را تهدید می‌کند . این گروه ها تا همه را تابع خود نکنند و یوغ اسارت بر گردن دیگران نیفکنند آرام نمی‌گیرند ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۳۴	۱
۳۷ – وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست ۰/۵ به عبارت دیگرخداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد . در فعل اختیاری تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم آن کار انجام نمی گیرد ۰/۵ در عین حال وجود ما ، ارادهٔ ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به ارادهٔ خداوند است ۰/۵ یعنی ارادهٔ انسان در طول ارادهٔ خداست ۰/۵ درس ۵ ص ۵۹	۲
موفق باشید .	**۲۰**